

Beslutsunderlag
Styrelsen 201023

Handläggare: Peter Nilsson

Telefon: 031- 64 73 74

E-post: peter.nilsson@gryaab.se

Fastställande av preliminär avgiftsram för 2021

Förslag till beslut

Styrelsen för Gryaab AB:

De preliminära avgifterna till ägarkommunerna för år 2021 fastställs till 333 mkr.

Sammanfattning

Gryaab förslår att de preliminära avgifterna till ägarkommunerna för år 2021 fastställs till 333 mkr (328 mkr för föregående år), vilket är innebär att ramen höjs med 5 mkr eller 1,5 %.

Gryaabs förslag till avgifter till ägarkommunerna ligger i linje med den långtidsprognos som lades för år 2021 under år 2020. Normalt är att bolaget eftersträvar ett budgeterat resultat som inte genererar någon vinst vilket bolaget har att förhålla sig till enligt lagen om allmänna vattentjänster. Under åren 2021 – 2023 kommer bolaget att generera vinstmedel uppgående till ca 50 – 60 mkr ackumulerat. Då bolaget står inför stora investeringsbehov är förslaget att de vinstmedel som skapas fonderas i en investeringsfond till framtida investeringar. Det är möjligt enligt 30 § lagen om allmänna vattentjänster. Genom en fondering kommer bolagets framtida kapitalbehov att minska vilket har en positiv påverkan på räntekostnaderna och framtida avgiftsutveckling.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Vår långtidsprognos kommer de närmsta åren att generera ett tillfälligt överskott, som avses att balanseras mot en investeringsfond. Investeringsfonden kommer användas till att finansiera nya projekt för att klara de framtida krav som myndigheter och samhälle ställer. Avgiftsutvecklingen för 2021 beräknas till 1,5% vilket är lägre än den generella inflationsnivån, och kommer att ha en positiv inverkan på den framtida avgiftsutvecklingen. I och med att det sker en avgiftshöjning för året kommer det att ske ett överuttag för året, vilket beräknas till 10 – 20 mkr, beroende på att hela budgeten för året ännu inte är klar. Det beräknade resultatet för året är helt hänförligt till minskade kapitalkostnader.

En avsättning till en investeringsfond innebär för bolaget att framtida kapitalkostnader sjunker vilket har en positiv inverkan på kassaflöde och framtida avgiftsutveckling.

Avgiftsförändringen kommer att ha en begränsad påverkan på invånare och omvärld.

Bedömning ur ekologisk dimension

Gryaab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur social dimension

Gryaab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

Frågan har behandlats på samverkansgruppsmöte den 15 oktober 2020.

Bilagor

1. Ekonomisk långtidsplan 2020-2024 i samband med budget för 2020

Ärendet

Styrelsen skall ta ställning till preliminära avgiftsram för ägarkommunerna för 2021

Beskrivning av ärendet

Gryaab arbetar med ett långsiktigt perspektiv eftersom verksamheten förväntas pågå under lång tid framöver, det är därför viktigt att ha långsiktiga planer och budgetar för att skapa en förutsägbarhet för bolaget och dess ägare.

Gryaab förslår att de preliminära avgifterna till ägarkommunerna för år 2021 fastställs till 333 mkr (328 för föregående år), vilket är innebär att ramen höjs med 5 mkr eller 1,5 %. Gryaab's förslag till avgifter till ägarkommunerna ligger i linje med den långtidsprognos som lades för år 2021 under år 2020 (se bilaga 1).

Normalt är att bolaget eftersträvar ett budgeterat resultat som inte genererar någon vinst vilket bolaget har att förhålla sig till enligt lagen om allmänna vattentjänster. Under åren 2021 – 2023 kommer bolaget att generera vinstmedel uppgående till ca 50 – 60 mkr ackumulerat. Då bolaget står inför stora investeringsbehov är förslaget att de vinstmedel som skapas fonderas i en investeringsfond till framtida investeringar vilket är möjligt enligt 30 § lagen om allmänna vattentjänster. Genom en fondering kommer bolagets framtida kapitalbehov att minska vilket har en positiv påverkan på räntekostnaderna och framtida avgiftsutveckling.

Bedömning av ärendets principiella beskaffenhet

Ärendet avser ett rambeslut avseende budget för 2021. Budgeten är ett återkommande ärende. Gryaab bedömer inte att ärendet är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Bedömningen har gjorts med utgångspunkt i vad som står angivet om frågor av principiell beskaffenhet i Gryaab's ägardirektiv, Göteborgs Stadshus AB:s anvisningar för ärendeberedning och Göteborgs Stads riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll.

Förvaltningens /bolagets bedömning

Gryaab bedömer att föreslagen avgiftsnivå är rimlig och gynnar bolaget och dess ägare i ett långsiktigt perspektiv. Styrelsen föreslås därför besluta att de preliminära avgifterna till ägarkommunerna för år 2021 fastställs till 333 mkr.

B72002279

Ledningshandbok

3 Mål/Verksamhetsplan

Beskrivning gällande 2019-10-02 t o m 2021-01-31

Handläggare: Kristina Augustsson

Malin Olsson

Fastställare: Karin van der Salm

Gryaabs ekonomiska långtidsplan 2020-2024

Syfte

Syftet med den här beskrivningen är att redovisa Gryaabs ekonomiska långtidsplan.

Omfattning

Beskrivningen omfattar fem år.

Ansvar

Vd ansvarar för den ekonomiska långtidsplanen.

Gryaabs ekonomiska långtidsplan 2020-2024

Sammanfattande analys och bedömning

Gryaab AB upprättar varje år en ekonomisk långtidsplan. Syftet med den ekonomiska långtidsplanen är att ge Gryaabs styrelse och ägare information om Gryaabs framtida kostnadsutveckling och en indikation på vilken avgift som kan vara aktuell att debitera ägarkommunerna under de närmaste åren. Den ekonomiska långtidsplanen ingår som en del av Gryaabs budget och revideras årligen i samband med budgetarbetet. Långtidsplanen revideras också i samband med omständigheter som innebär en väsentlig påverkan på bolagets verksamhet.

Kostnader som anges i långtidsplanen är angivna i innevarande års penningvärde.

I budget för 2020 är avgiften till Gryaabs ägare satt till 328 mkr. I den ekonomiska femårsplanen föreslås följande avgiftsnivåer:

2020: +3,0 mkr till 328,0mkr
2021: +5,0 mkr till 333,0 mkr
2022: +5,0 mkr till 338,0 mkr
2023: +7,0 mkr till 345,0 mkr
2024 +15,0 mkr till 360 mkr

Dessa förändringar behövs för att hålla intäkter och utgifter i balans under femårsperioden.

Gryaabs personalkostnader förväntas öka med cirka 2 procent utöver inflation de närmaste åren. Ökningen är relaterad till förändringar av löner samt en marginell ökning av personalmängd relaterad till utökade anläggningar men även för tillkommande administration.

Kostnaden för inköpta entreprenader förväntas sjunka med cirka 60 procent under kommande år, då en ökad aktiveringsrad av investeringar förväntas ske och är en anpassning till K3 regelverket.

Kostnaden för markhyror förväntas öka under perioden då ytterligare mark för verksamheten säkerställdes under 2018. Det kommer att resultera i ökade kostnader för arrende år 2020, med 2 mkr.

Kostnaden för energi och vatten förväntas öka mer än inflationen på grund av ökande belastning samt ökade energipriser både på el och fjärrvärme.

Kostnaden för hantering av slam förväntas sjunka något under kommande år, då TS-halten har förbättrats. I övrigt har Gryaab avtalade å-priser fram till 2021.

Totalt bedöms Gryaabs verksamhetskostnader att öka med 11 mkr, i beloppet ingår 6 mkr i en förstudie om nytt reningsverk och samt ökade markhyror om 2 mkr. Gryaab påverkas även av ökade kemikaliekostnader (2,6 mkr). Detta till stor del av en försvagad valuta.

I den ekonomiska långtidsplanen har Gryaabs medelränta antagits ligga på en minskad nivå till 1,61 procent år 2020. Nivån förväntas vara konstant under kommande år. Det innebär att Gryaabs årliga räntekostnader bedöms bli relativt konstanta under perioden, men kommer öka i slutet, då större investeringsprojekt väntas initeras.

Gryaabs räntebärande volym bedöms till 1 264 mkr år 2020 för att därefter öka till nivån 1 484 mkr i slutet av år 2024.

Gryaabs ekonomiska långtidsplan har uppdaterats med antagande om att planerade investeringsprojekt genomförs i den omfattning som redovisas nedan.

Gryaabs framtida kostnader för avskrivningar styrs av pågående och planerade investeringar. Dessa innefattar nedanstående projekt som beslutas och genomförs enligt följande:

Pågår

- Ny ventilation i centralbyggnaden, 27 mkr, drifttagning och överlämning till förvaltning 2019.
- Större underhåll av skivfilteranläggningen, 15 mkr, bedömt färdigställande 2020
- Ny renshanteringsutrustning efter grovgaller, 10 mkr, bedömt färdigställande 2021
- Diverse mindre projekt, cirka 10 mkr

Planerade nyinvesteringar

- Dubblering av dykarledning Mölndalsån, cirka 85 mkr, drifttagning 2024
- Åtgärder inpumpningskapacitet, ca 300 mkr, drifttagning 2025
- Åtgärder slamdirektiv, ca 65 mkr, drifttagning 2026
- Ombyggnation biobäddar, ca 300 mkr, drifttagning 2027
- Övriga mindre projekt, cirka 50 mkr, över hela perioden

Planerade större underhållsinsatser (reinvesteringar)

- AS och FS luckor, ca 15 mkr, drifttagning 2021
- Översyn av AS-anläggningen, ca 85 mkr, bedömd drifttagning i sin helhet 2024
- Förnyelse Bräckerskorstenen, ca 2 mkr, drifttagning 2021
- Elöversyn anläggningsdel IN, ca 5 mkr, drifttagning 2020
- Reservdel till inloppspumpar, ca 6 mkr, 2020
- Underhåll äldre anläggningsdelar cirka 3 mkr/år, bedömd drifttagning 2019-2023

Efter sannolikhetsbedömning ger detta en total avskrivningsgrundande investeringsnivå på 661 mkr för hela perioden. Det innebär att Gryaabs kostnader för avskrivningar förväntas bli 101 mkr 2019 till 92 mkr 2020 för att sedan öka till nivån 94 mkr år 2024.

Viktigt att notera är att vi bedömer att ytterligare investeringar kan komma efter nuvarande femårsprognos och är kopplade till förväntade nya krav på verksamheten i samband med nytt miljötillstånd som bedöms vara på plats under 2020. Skulle nya krav innebära att nuvarande anläggning inte räcker till, bedömer vi att det innebär mycket stora investeringar som kommer att belasta avgifterna. Skulle dessutom mängden tillskottsvatten fortsätta att öka i nuvarande takt finns en uppenbar risk att befintlig anläggning inte räcker till i längden trots måttliga kravskärpningar. Båda dessa scenarior medför investeringar i miljardklassen. En utredning påbörjas avseende kompletterande anläggningsdelar för att säkra avloppsvattenrening med skärpta miljökrav samt ökade flöden och befolkning.

Nedan lämnas en del kompletterande information som kan vara viktig för Gryaabs framtida kostnadsutveckling men som inte är medtagen i den ekonomiska bedömningen ovan.

Krav eller önskemål om ytterliggare avskiljning av BOD eller fosfor finns inte medtagen. Krav eller önskemål på rening av ytterliggare parametrar som till exempel läkemedelsrester bedöms som osannolikt och finns inte med i den ekonomiska bedömningen. Däremot har en förstudie påbörjats under 2019 med bidrag från Naturvårdsverket för att se om och hur Ryaverket kan kompletteras med läkemedelsrening. Förstudien kommer att färdigställas under 2020.

Det finns en risk att kostnaden för slamdisponering ökar under de närmaste åren om nuvarande avsättningsvägar skulle begränsas eller stängas. Om Gryaab inte fortsatt kan vara Revaqcertifierade bedöms det nödvändigt att hitta ett annat spår för avsättning. I nuläget bedöms det troligaste alternativet vara förbränning. Någon anläggning för slamförbränning finns inte med i den ekonomiska långtidsplanen. En framtida slamförbränning kan dock vara möjlig i samverkan med Renova och frågan bör därför hållas öppen. Under 2019 har cirka 50 procent av Gryaabs slam återförts i kretsloppet till brukad mark.

Med avseende på Gryaabs intäkter är den enskilt största posten försäljning av biogas till Göteborg Energi. Under 2017 tecknades ett nytt avtal med Göteborg Energi om att köpa Gryaabs gas för en fyraårsperiod med möjlighet till förlängning. Med det nya avtalet på plats bedöms intäkterna som mindre osäkra än den senaste perioden. Det ska dock påpekas att biogasmarknaden är svårbedömd på sikt, då det är otydliga politiska signaler inom området. Det finns potential för att ta emot ytterligare mängder rötbart organiskt avfall vilket skulle generera ytterligare intäkter men även en del kostnader. Gryaab har sökt och fått tillstånd för att ta emot 70 000 ton rötbart organiskt avfall. Potentialen för ökad biogasproduktion har uppskattats till 10-20 GWh inom en tioårsperiod vilket innebär en trettioprocentig ökning av produktionen men då tillkommer en del investeringar. Ytterligare mottagning av externt organiskt avfall är dock först möjlig när Gryaab har möjlighet att hygienisera slammet.

Gryaabs avgifter och obeskattade reserver 2010-2020

Av tabellen nedan framgår att Gryaabs egna kapital till stor del byggdes upp mellan 1991-1998 under den tid då den första utbyggnaden för bättre kväverening genomfördes. 1998, då det egna kapitalet hade ökat till nästan 140 mkr, fattade Gryaabs dåvarande styrelse beslut om att underbudgetera verksamheten för att minska det egna kapitalet till en nivå på cirka 75 mkr.

Gryaabs avgifter och obeskattade reserver 2010 - 2020

År	Beslutad avgift (mkr)	Obeskattade reserver (mkr)
2010	235	123
2011	241	108
2012	259	92
2013	270	67,5
2014	296,5	69
2015	300,0	69
2016	307,0	83
2017	321,0	90
2018	321,0	94
2019	325	91
2020	328	91

Gryaabs avgifter och obeskattade reserver, prognos 2021-2024

År	Förväntad avgift (mkr)	Obeskattade reserver (mkr) samt investeringsfond
2021	333	111
2022	338	140
2023	345	162
2024	360	165

Fastställt av Gryaabs styrelse 2020

-10-XX